

Andrzej Bartyński

Rozmowy na globie - człowieka o sobie

Witaj, wanno

*„Łazieniki a kurwy
jednym kształtem żyją
w tejże wannie i złego
i dobrego myją”.*

To fraszka Jana Kochanowskiego z Czarnolasu. Wielkiego polskiego poety w dobie renesansu. Wielkiego Polaka, sekretarza na dworze króla Zygmunta Augusta. Urodził się w miejscowości Sycyna Północna. Żył w latach 1530-1584. Jest narodowym skarbem Polaków. Nadal żyje wśród nas swym nieśmiertelnym słowem poety w złotej wannie skrzydlatej wyobraźni.

Witaj wanno, witaj wanno!
moja bardzo piękna panno
która jesteś nienaganną
gdy otwierasz serce swe
żebym cały zmieścił się
Witaj wanno, witaj wanno
z wodą życia białoczną
złoty cel, czysta biel
a czernidło złote skrzydło
patrz różowe leci mydło
aby życie nam nie brzydło
Czyste ręce, czysty grzbiet
i sumienia złoty flet
melodyjny, precyzyjny
prawdomówny, dyskusyjny
w imię prawdy inwazyjny
Jedni mówią religijny
inni mówią utopijny
jeszcze inni, że niewinni
że po ludzku dobroczynni
leją wodę na ośłode
a poeta pisze odę
odę do mokości
O mokości śnie spragnionych
lej ulewą nieustannie
żeby sznur zadowolonych
tańczył walca w czystej wannie
w górę serca, stań na nogę
panno wanno – kap, kap w drogę
pytasz dokąd i chcesz wiedzieć
po co chodzić zamiast siedzieć
po co pytasz – wodę w usta

pełna prawda, wanna pusta
a poeta pisze odę, odę do białości
złoty cel, czysta biel
na skrzydłach czarności
Pół na pół, góra dół
kręci się okrągły stół
w salonie mych myśli
niechaj ludzie świata wiedzą
że Gazeta Kulturalna
lepiej jest od Miśni
Miśnia sławna porcelaną
a gazeta jak kobieta
chce być przewracaną
ze strony na stronę
z boku na bok
a potem do wanny skok
na wypoczynek, na drugi bok
cisza jakby kto zasiał makiem
i tak się zaczyna druga lampka wina
z pierwszy koniakiem
Pół na pół, góra dół
kręci się okrągły stół
a gazeta i poeta
mówią o sekretach
że Gazeta Kulturalna jako miesięcznik
na papierze i w internecie
już dwieście pięćdziesiąty raz
uderza w gaz na naszym świecie
i dodaje poeta w salonie mych myśli
patrzcie, tam w trampkach
nadchodzi trzecia lampka
jak dobrze żeśmy przyszli
Kręci się okrągły stół
powoli, powoli krąży po wersach
i nadchodzi czwarta lampka
w złotych epoletach
A teraz powiedzić sobie pozwolę
kto siedzi przy okrągłym stole
błękitnooka i złotowłosa Wiosna
piwnooka jak heban czarnowłosa Luna
filozof Pan Nietwór
asystent Daniel Spaniel
i ja, Autor salonu mych myśli
a z czwartego kąta
wychodzi lampka piąta
aby spotkanie uścić
wszyscy się śmieją w salonie mych myśli
nawet głos zza pieca
nawet okienna framuga
i złoty kandelabr nad okrągłym stołem
wszyscy się śmieją
że wanna jest pustą
no i czekają na lampkę szóstą

PS. Od września 1996 roku wychodzi w Żelowie pod redakcją Andrzeja Dębrowskiego „Gazeta Kulturalna”. Ukazał się właśnie 250. numer. Dla „Gazety Kulturalnej”, wielkie gratulacje. A za pasem już wakacje, czas by wyznać miłość.

Wyznanie miłosne

Znudziły mnie wiersze
kobiety i wódka
nie mam przyjaciół
marzeń ani pragnień
Leżę na łóżku
wybudzony ze snu
biedny samotny
osobnik nonsensu
najbliżsi odchodzą
najdalsi tak samo
dzień kończy się nocą
choć zaczyna rano
Ciebie także nie ma
Kochana Mamo

a ja myślałem
że miłość trwa wiecznie
Bóg coś też przemyślał
i zniknął bezpiecznie
Leżę na łóżku
wybudzony ze snu
biedny samotny
osobnik nonsensu
Znudziły mnie wiersze
kobiety i wódka
takiego masz poetę
Poezjo – głupiutka!
Ach! bardzo Panią przepraszam
nie chciałem Pani urazić
na obiad znowu dziś kasza
no i grzybowa z grzankami

Andrzej Dębrowski

* * *

Chciałbym opowiedzieć ci o nocy,
bez poezji i wódki i o tym » cudownym stuleciu«,
w którym przyszło nam żyć.
W jego odruchach widziałem nadzieję,
łapałem każdą kroplę epoki,
byłem świadkami wzrastającego piękna,
blasku i śmierci.

Często traciłem poczucie psychicznej równowagi,
w ciszy i smutku szukałem zapachów oranej ziemi
i mimo odmiennego punktu widzenia,
próbowałem nie zgubić niepewności,
która tak naprawdę nie chciała wypuścić mnie
z objęć pozastawionych wymówek.

Oczekiwanie na kolejny spektakl kończyło się
niesmakamiem.

Budziłem się w nocy!
Widziałem, jak chłopskimi wozami
wieziono nas w szronie i blasku gazowych lamp.
Targany wiecznym niezdecydowaniem,
uzależniałem się od drzewa oliwnego
i studni szczęścia –
z wodą z zatrutego źródła.

Strach wiedzie do gniewu,
gniew do nienawiści,
nienawiść prowadzi do cierpienia, bo
jaka jest różnica między śmiercią w zamkniętej
stodole,

a rozerwaniem przez minę na pustyni
między Eufratem a Tygrysem?

Wieczorami,
przeświadczeni o własnej nieomyślności,
zagubieni w codziennej tułaczce –
ostatni ludzie –
błądzą po omacku
i splekanymi wargami spijają krew z liści piołunów,
całują ostatnie ślady stóp, pozostawione na piasku
plaży,
gdzie wzburzone fale, z błękitnymi grzywami
próbują je rozmyć,
jakby chciały wymazać je z pamięci jeszcze
żywych.

O świecie,
kościół, cerkwie i meczety
rozbłyły kopułami światła.